

ZARZĄD MORSKIEGO PORTU GDAŃSK SA

ul. Zamknięta 18, 80-955 Gdańsk

centrala tel.: (+48) 58 737 91 00

tal.: (+48) 58 737 93 00, 58 737 92 28; fax: (+48) 58 737 94 85

e-mail: info@portgdansk.pl, www.portgdansk.pl

NB/141/2015

Gdańsk, dnia 22.05.2015 r.

Pan Cezary ŁUCZYWEK
Przewodniczący
Państwowej Komisji Badania Wypadków Morskich
ul. Chałubińskiego 4/6
00-928 Warszawa

dotyczy : zaleceń raportu końcowego 22/13 z wypadku morskiego jachtu motorowego MISS ALICJA

Pragnę poinformować, że Zarząd Morskiego Portu Gdańsk SA (ZMPGda) w efekcie przeprowadzonych zmian organizacyjnych, opracował „Plan zwalczania zagrożeń i zanieczyszczeń wód portowych zarządzanych przez ZMPG S.A.”, który po uzgodnieniu z Komendantem Miejskim Państwowej Straży Pożarnej i służbą SAR w dniu 22 czerwca 2012 r. został zatwierdzony przez Dyrektora Urzędu Morskiego. Do chwili obecnej ochrona przeciwpożarowa w Porcie Gdańsk zorganizowana jest zgodnie z zatwierdzonym Planem, na niezmiennym poziomie. W odróżnieniu od innych polskich portów, ZMPGda utrzymuje aż trzy statki pożarnicze, z czego dwa statki pożarnicze w 24 godzinnej gotowości do natychmiastowego podjęcia działań, trzeci statek pożarniczy z obsługą „wachtową” w rezerwie (zgodnie z „Planem”) przechodzi remont konieczny do przedłużenia świadectwa klasy. Pragnę podkreślić, że łącznie na jednej zmianie w stałej gotowości bojowej ZMPG utrzymuje 17 strażaków z czego 10 (dziesięciu) na lądzie wraz z 2 (dwoma) wozami pożarniczymi i 7 (siedmiu) na statkach pożarniczych.

Zarząd Morskiego Portu Gdańsk bezpieczeństwo pożarowe portu traktuje jako priorytet. Od 2013 roku ZMPGda zrealizował szereg czynności zmierzających do podniesienia poziomu bezpieczeństwa w Porcie Gdańsk:

NIP: 583-24-61-866

Konto: Bank BPH S.A

Nr: 03 1060 0076 0000 3210 0021 8964

KRS: 0000040398

Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku

VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego

Kapitał zakładowy I wpłacony: 2 160 610 PLN

Zarząd Spółki:

Dorota Raben - Prezes Zarządu

Jerzy Melaniuk - Wiceprezes Zarządu

Marek Pietruszewski - Wiceprezes Zarządu

> zatwierdzono koncepcję utworzenia zintegrowanego Ośrodka Ratownictwa ZMPG, który skupi w jednym miejscu wszystkie służby odpowiedzialne za bezpieczeństwo na terenach zarządzanych przez ZMPGda (przedsięwzięcie ujęto w planie budżetowym na rok 2015, przewidywany koszt modernizacji budynku 1.2 mln PLN)

> podjęto działania zmierzające do pozyskania funduszy europejskich na zakup lub budowę nowoczesnej pływającej jednostki przeciwpożarowej. ZMPGda zwrócił się z wnioskiem do Ministra Spraw Wewnętrznych o rozszerzenie zawartego pomiędzy Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministrem Środowiska porozumienia w sprawie współdziałania w zakresie zwalczania zagrożeń dla środowiska o takie podmioty jak Zarząd Portu, co stanowiłoby podstawę do ubiegania się o fundusze. Pomimo odpowiedzi negatywnej ZMPGda nadal zabiega o pozyskanie funduszy przy wsparciu Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju

!> Zarząd rozważał możliwość zakupu nowszej i bardziej mobilnej jednostki pożarniczej Strażak 1 i wymianę nieekonomicznej jednostki Strażak 5, której koszty remontu klasowego szacowano na 2.5 mln PLN. Z uwagi na negatywną opinię Kapitana Portu Gdańsk zrezygnowano z zakupu jednostki Strażak 1 i zdecydowano o realizacji remontu klasowego jednostki Strażak 5. Koszty przeprowadzanego remontu klasowego wyniosą 2.2 mln PLN

> ZMPGda zdecydował o utrzymaniu w wysokiej sprawności technicznej pozostałych jednostek pływających Strażak 4 i Strażak 6. Koszty remontu klasowego jednostki Strażak 4 przeprowadzonego w roku 2014 wyniosły 1.6 mln PLN. Koszty planowanego remontu klasowego wraz z modernizacją jednostki Strażak 6 szacowane są na 2.5 mln PLN

> zatwierdzono koncepcję rozbudowy monitoringu wizyjnego CCTV obejmującego istotne elementy ochrony portu w tym elementy infrastruktury krytycznej. Przedsięwzięcie ujęto w planie budżetowym na lata 2015 - 2016, przewidywany koszt rozbudowy 5 mln PLN

> zlecono analizę możliwości wzmocnienia ochrony przeciwpożarowej przez podmioty zewnętrzne. W analizie wzięto pod uwagę możliwości WUŻ Gdańsk oraz SAR. Z inicjatywy ZMPGda przeprowadzono rozmowy z dyrekcją SAR dotyczące możliwości cumowania morskiego wielozadaniowego statku ratowniczego m/s Kapitan Poinc

w Porcie Gdańsk. Powyższą koncepcję ZMPGda zgłosił do MTBiGM w ramach opiniowania programu wieloletniego pn. „Wzmocnienie Morskiej Służby Poszukiwania i Ratownictwa w zakresie zdolności reagowania na zagrożenia życia ludzkiego i środowiska naturalnego na morzu na lata 2015 - 2019”. Odpowiedź dyrekcji SAR negatywna. Dyrekcja WUŻ oprócz zgłoszenia wstępnego nie podjęła dalszych działań. Należy zaznaczyć, że koncepcja wykorzystania holowników WUŻ do ochrony przeciwpożarowej portu jest negatywnie oceniana przez Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej.

W odniesieniu do zaleceń raportu końcowego 22/13 z wypadku morskiego jachtu motorowego MISS ALICJA dla Zarząd Morskiego Portu Gdańsk S.A. punkt 6.3 informuję:

1. Działania doraźne:

1) zapewnienie Ośrodkowi Ratownictwa PSP „Florian” dostępu do odczytu obrazu z kamer monitoringu portu, wykorzystywanego przez SOPG i kapitanat portu, celem umożliwienia dyspozytorowi Ośrodka obserwowania i oceny rozwoju zdarzeń, dla podejmowania właściwych decyzji o prowadzeniu akcji gaśniczej;

>zalecenie zrealizowano niezwłocznie po otrzymaniu takiego zapotrzebowania. Pragnę poinformować, że docelowo po uruchomieniu Ośrodka Ratownictwa ZMPG i rozbudowie monitoringu wizyjnego CCTV zakres obserwacji w znacznym stopniu zostanie zwiększony i zmodyfikowany. Docelowo CCTV obejmować będzie nabrzeża oraz tory wodne.

2) zapewnienie stałego miejsca postoju jednego ze statków pożarniczych typu „Strażak” w wewnętrznym kanale portowym, a w przypadku konieczności wykorzystania tego statku do dodatkowej asysty podczas operacji przeładunkowych w porcie - zapewnienie w tym miejscu dyżuru innej jednostki pomocniczej, dostosowanej do celów pożarniczych.

>utrzymywane przez ZMPG dwie jednostki ochrony przeciwpożarowej (PSP Florian i Morska Straż Pożarna SOPG) służą świadczeniu usług związanych z korzystaniem infrastruktury portowej w postaci świadczenia asysty przeciwpożarowej przeładunku towarów niebezpiecznych. Wymóg posiadania i konieczność zapewnienia asysty statku pożarniczego w Porcie Gdańsk wynika z § 15.2 Zarządzenia Nr 11 Dyrektora Urzędu Morskiego w Gdyni z dnia 11 grudnia 2012 roku w sprawie bezpieczeństwa ruchu i postoju zbiornikowców przewożących ładunki niebezpieczne. Zalecenie utrzymywania statku pożarniczego w wewnętrznym kanale portowym, a nie w rejonie ruchu i postoju

zbiornikowców oraz zapewnienie dyżuru innej jednostki pomocniczej, w obecnym stanie prawnym jest sprawa dyskusyjną i dodatkowo nie jest uzasadnione ekonomicznym gospodarowaniem majątkiem Spółki.

W portach o podstawowym znaczeniu, obowiązek zapewnienia ochrony przeciwpożarowej nałożony jest na zarządzających terenami portowymi, czyli zarządy portów, ale również na podmioty działające w obrębie tych portów, użytkujących obiekty i tereny portowe. W ramach prowadzonej działalności zarządy portów zapewniają m.in. właściwe funkcjonowanie ochrony przeciwpożarowej na zarządzanych przez siebie terenach. Zapewnieniu funkcjonowania jednostek ochrony przeciwpożarowej, funkcjonowania stałych instalacji gaśniczych oraz instalacji wykrywczych, a także na koordynowaniu działań ratowniczo-gaśniczych na terenach portów.

Jeżeli chodzi o wyposażenie, to obszary portowe dysponują instalacjami hydrantowymi, przenośnym sprzętem gaśniczym, punktami alarmowymi, ustaloną siecią dróg ewakuacji, a w obiektach i nabrzeżach, gdzie prowadzone są przeładunki materiałów niebezpiecznych, np. substancji ropopochodnych, stosowane są dodatkowe środki ochrony przeciwpożarowej. Takie obiekty wyposażone są w specjalne instalacje wykrywcze oraz stałe instalacje gaśnicze. Są to m.in. instalacje zraszaczowe, monitory wodne czy monitory wodno-pianowe. Instalacje te są zdolne do podawania środka gaśniczego na dużą odległość, również z możliwością zdalnego sterowania.

Istotnym jest, że statek sam w sobie jest i powinien być obiektem przystosowanym do samodzielnej obrony przed wystąpieniem pożaru, jak i do jego zwalczania, na pokładzie samego statku. Sposób przystosowania statku do zapobiegania i zwalczania pożarów na jego pokładzie określają przepisy Międzynarodowej Organizacji Morskiej, IMO i dotyczą wszystkich statków na całym świecie. Przepisy te tworzone są na podstawie doświadczeń i wypadków oraz dostępnych rozwiązań technologicznych przez ekspertów związanych konkretnie już z bezpieczeństwem przeciwpożarowym statków. Należy zaznaczyć, że przepisy te są ciągle aktualizowane, biorąc pod uwagę nowe wypadki, a także nowe dostępne rozwiązania technologiczne.

ZMPGda zdaje sobie sprawę z faktu, że Państwowa Straż Pożarna nie posiada jednostek morskich, i istnieje luka prawna w zakresie ochrony przeciwpożarowej od strony

wody. Dlatego też, ZMPGda aktywnie uczestniczy w dyskusji na temat ochrony przeciwpożarowej portów i ma nadzieję, że dotychczasowe działania w tym zakresie, pozwolą na stworzenie narzędzi prawnych regulujących zasady ochrony przeciwpożarowej portu zarówno na lądzie jak i od strony wody.

II. Działania długookresowe:

3) utworzenie jednego centrum koordynacji ochrony i ratownictwa, które w jednym miejscu skupi dyspozytora portu, straż ochrony portu i dyspozytora portowej straży pożarnej - wyposażonego w niezbędne urządzenia do podglądu sytuacji rzeczywistej w porcie z kamer systemu CCTV zainstalowanych na jego terenie, bezpośrednią łączność z kapitanatem portu, możliwość nasłuchu korespondencji prowadzonej w porcie na kanałach morskich, środki łączności do współdziałania ze służbami ratowniczo-gaśniczymi, środki łączności do alarmowania, plan przeciwpożarowy portu oraz procedury działania na wypadek zagrożenia pożarem (w tym zasady koordynacji);

>jak wspomniano na wstępie z chwilą powołania Zarządu w 2013 roku zatwierdzono koncepcję utworzenia zintegrowanego Ośrodka Ratownictwa ZMPG i od listopada 2013 roku prowadzone są działania zmierzające do zakończenia inwestycji. W załączniku nr 1 przedstawiono harmonogram zrealizowanych czynności w tym zakresie i stan obecny.

4) opracowanie programu zastąpienia przestarzałych statków pożarniczych typu „Strażak” nowoczesnymi jednostkami pożarniczymi, których liczba i zdolności manewrowe zapewnią szybkie dotarcie na miejsce zdarzenia do każdej części portu i podjęcie skutecznej akcji gaśniczej albo przyjęcie rozwiązań równoważnych polegających na zawarciu odpowiednich umów z podmiotem eksploatującym holowniki w porcie Gdańsk o przystosowanie jednego lub kilku z nich do pełnienia funkcji statku pożarniczego (przez wyposażenie ich - w porozumieniu z klasyfikatorem odpowiedzialnym za stan techniczny statku - w niezbędny sprzęt przeciwpożarowy) i wykorzystywanie ich do prowadzenia działań gaśniczych na akwenach zarządzanych przez ZMPG.

>od 2013 roku ZMPGda bezskutecznie zabiega o pozyskanie funduszy na zakup statków pożarniczych. Nieocenioną pomocą w tym zakresie wykazał się Departament Transportu Morskiego i Bezpieczeństwa Żeglugi, który zapewnił dofinansowanie realizowanego w 2015 roku projektu remontu klasowego z jednoczesną modernizacją statku pożarniczego Strażak 6 na kwotę 2.5 mln PLN.

Wykonanie remontu i modernizacji w 2015 roku jednostek Strażak 5 i Strażak 6 zabezpieczy funkcjonowanie ochrony przeciwpożarowej od strony wody do roku 2020. Od roku 2020 pożądanym, byłaby sukcesywna wymiana jednostek pływających na

nowsze tak aby uniknąć kolejnych remontów klasowych i prac modernizacyjnych na istniejącym sprzęcie pływającym. Stosowny harmonogram tych działań oparty koncepcyjnych.

W zakresie pozostałych zaleceń punktu 4 oraz analogicznie do zaleceń ochrony przeciwpożarowych zdolnych do działania zarówno od strony lądu i wody w tak wysokim ukończeniu w stosunku do innych portów morskich, zlecenie zadań ochrony przeciwpożarowej kanałów portowych bez aktów wykonawczych, może narazić ZMPG na wielomilionowe konsekwencje finansowe przy braku instrumentów zabezpieczających ekonomiczny byt Spółki.

W trakcie obrad komisji Spraw Wewnętrznych (nr 169) w dniu 14 stycznia 2015 r. na temat ochrony przeciwpożarowej w polskich portach morskich, Pani Minister Dorota Pyć podkreśliła, że bardzo poważnie podchodzi do rekomendacji PKBWM po wypadku jachtu motorowego MISS ALICJA. PKBWM wskazuje rozważenie wprowadzenia *lex specialis* do ustawy o ochronie pożarowej. Przepisy, które regulowałyby kwestie dotyczące przygotowania portu do sytuacji zagrożenia pożarem, do wprowadzenia wymagań dotyczących planu działania w przypadku pożaru obiektu portowego i statku morskiego - w tym właśnie statku oczekującego przy nabrzeżu, na kotwicowisku, który wchodzi lub wychodzi z portu morskiego, a także wymagań w zakresie infrastruktury zapewniającej dostęp do portu czy jednostek systemu ochrony zdrowia i innych kwestii. Jak podkreśliła Pani Minister, szczegółowa analiza tego raportu nie pozostawia żadnych wątpliwości, że tego typu normy powinny się znaleźć w obowiązującym porządku prawnym, natomiast żeby je dobrze sformułować, to konieczna jest współpraca pomiędzy MliR a MSW oraz wszystkimi organami, które są zaangażowane czy byłyby zaangażowane w realizację tych projektowanych na razie jeszcze *de lege ferenda* przepisów. Jest to konkretny plan działania na przyszłość. Co oznacza, że takich przepisów nie ma.

W związku z powyższym ZMPGda serdecznie zaprasza na zapowiadaną wstępnie przez Pana Przewodniczącego wizytę w miesiącu maj lub czerwiec 2015, celem przedstawienia stanu faktycznego ochrony przeciwpożarowej w Porcie Gdańsk.

W podsumowaniu pragnę poinformować, że ZMPGda czynnie uczestniczy w procesie wypracowania standardów bezpieczeństwa pożarowego we wszystkich portach od 2012 roku, nie zmniejszając ukompletowania sił i środków ochrony przeciwpożarowej. Propozycja Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 lutego 2015 roku, zmierzająca do złożenia zamówienia publicznego, mającego na celu analizę zagrożeń pożarowych w portach morskich z jednoczesnym oszacowaniem sił i środków ochrony przeciwpożarowej, opracowanie specyfikacji sprzętu i wyposażenia zarówno od strony lądu i od strony wody, z uwzględnieniem obszaru odpowiedzialności, spotkała się z pełną akceptacją i wsparciem ZMPGda, który jako Spółka z większościowym udziałem Skarbu Państwa musi mieć na uwadze działania zgodne z prawem, przestrzegać wszelkich procedur i zarządzeń nie nadużywając ich, by nie doprowadzić do działań, które mogłyby wiązać się z nieuzasadnionymi wydatkami finansowymi prowadzącymi do zarzutów braku gospodarności z uwagi na obowiązek szczególnej pieczy nad mieniem Skarbu Państwa.

Mamy nadzieję, że wizyta w Naszym Porcie pozwoli na wypracowanie racjonalnego stanowiska w zakresie ochrony przeciwpożarowej Portu Gdańsk.

Załącznik 1 na 2 str.

Harmonogram przedsięwzięcia

Zponowien
PREZES ZARZĄDU
D. Raben
Dorota Raben

Harmonogram przedsięwzięcia

"Przebudowa i adaptacja pomieszczeń w budynku przy ul. Na Zaspę 57 dla potrzeb Ośrodka Ratownictwa ZMPG SA"

DATA	ZAKRES
listopad 2013r	rozpoczęto przygotowania dotyczące uzyskania założeń i ustalenia zakresu robót dla Ośrodka Ratownictwa ZMPG SA przy ul. Na Zaspę 57
12.02.2014r	spotkanie z udziałem przedstawicieli Biura Bezpieczeństwa Portu, Głównego Dyspozytora Portu, FAT (ustalenie założeń projektowych i zakresu robót)
19.02.2014r	do Działu Przetargów i Umów Technicznych złożono wniosek Dyrektora ds. Infrastruktury KOD / IL / 24 / 2014 z 18.02.2014 na wykonanie dokumentacji projektowej adaptacji pomieszczeń
17.04.2014r	zawarto umowę nr 011/DI/2014 na opracowanie dokumentacji z Architekt Anna Zacharska
31.07.2014r.	Wykonawca <i>Architekt ANNA ZACHARSKA</i> odstąpiła od umowy
sierpień 2014r	trwały przygotowania zmierzające do zawarcia porozumienia z Architekt Anna Zacharska (odkupienie części dokumentacji od <i>Architekt ANNA ZACHARSKA</i>)
05.09.2014r	do Działu Przetargów i Umów Technicznych złożono wniosek Dyrektora ds. Infrastruktury KOD / IL / 106 / 2014 na kolejne postępowanie na wykonanie dokumentacji projektowej adaptacji pomieszczeń
19.09.2014r	zawarto z <i>Architekt ANNA ZACHARSKA</i> Porozumienie do um.011/DI/2014
06.11.2014r	zawarcie umowy 086/DI/2014 z LINIA Danuta Szafrąńska na opracowanie dokumentacji projektowej (ekspertyzy p.poż. dla całego budynku wraz z uzyskaniem postanowienia Komendanta Państwowej Straży Pożarnej, projektu budowlanego, wykonawczego, kosztorysów inwestorskich i przedmiarów robót wraz z uzyskaniem decyzji administracyjnej)

ZAŁĄCZNIK NR 1

01.04.2015r	nastąpił odbiór Etapu I przedmiotu umowy 086/DI/2014 (ekspertyzy p.poż. wraz z postanowieniem Komendanta Państwowej Straży Pożarnej na zastosowanie rozwiązań zamiennych oraz odbiór projektu budowlanego)
07.04.2015r.	złożono wniosek dotyczący wydania decyzji o pozwoleniu na przebudowę pomieszczeń dla potrzeb Ośrodka Ratownictwa ZMPG SA do Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku
05.05.2015r	do Działu Przetargów i Umów Technicznych złożono wniosek Dyrektora ds. Infrastruktury KOD/IL/50/2015 z dnia 05.05.2015 na wykonanie robót dla Ośrodka Ratownictwa ZMPG SA
07.05.2015r	Wykonawca uzyskał informację z Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku o konieczności dostarczenia decyzji Konserwatora Zabytków (dotyczącej możliwości realizacji robót w budynku przy ul. Na Zaspę 57). Przewidywany czasookres 30 dni na wydanie decyzji, w szczególnie trudnych przypadkach 2 miesiące.